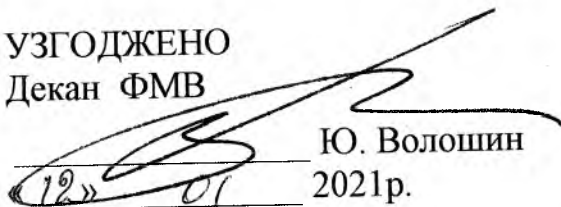

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин і бізнесу

УЗГОДЖЕНО
 Декан ФМВ

 Ю. Волошин
 2021р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи
 А.Полухін
 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України»

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»
 Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»
 Освітньо-професійна програма: «Міжнародні економічні відносини»
 Освітньо-професійна програма: «Міжнародний бізнес»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	7	180/6,0	51	34	-	95	-	КР / КП	екзамен 7с.
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Індекс: РБ - 17- 292/17 - 3.22

СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2021

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Економіка та зовнішньоекономічні
зв'язки України»

Шифр
документа

СМЯНАУ
РБ 15.01.01-01-2021

Стор. 2 із 16

Робочу програму навчальної дисципліни «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України» розроблено на основі освітньої програми та робочих навчальних планів № РБ – 17 - 292/17 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійними програмами «Міжнародні економічні відносини» та «Міжнародний бізнес» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:
доцент кафедри міжнародних
економічних відносин і бізнесу

/Побоченко Л.М./

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійних програм «Міжнародні економічні відносини» та «Міжнародний бізнес», - кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу, протокол № 11 від «03» вересня 2020 р.

Завідувач кафедри

/Степанов О.П./

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Факультету міжнародних відносин, протокол № 10 від «07» 12 2020 р.

Голова НМРР

/Сидоренко К.В./

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України»	Шифр документа	СМЯНАУ РБ 15.01.01-01-2021
	Стор. 3 із 16		

ЗМІСТ

	Сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1 Заплановані результати.....	4
1.2. Програма навчальної дисципліни.....	5
2. Зміст навчальної дисципліни	10
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	10
2.2. Курсова робота.....	12
2.3. Перелік питань для підготовки до екзамену	13
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	13
3.1. Методи навчання.....	13
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	13
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті.....	16
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	16

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01–01–2020
		Стор. 4 із 16	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених розпорядженнями №071/роз. від 10.07.2019 р., № 088/роз. від 16.10.19 та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати.

Дана дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що передбачає вивчення студентами національної економіки країни, завдань ефективного використання, науково-виробничих та людських ресурсів регіонів країни, територіальної та галузєвої структури господарського комплексу.

Метою викладання дисципліни є вивчення структури національної економіки та зовнішньоекономічних зв'язків України на сучасному етапі та в умовах глобалізації світового господарства.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- поглиблене розуміння теоретичних основ національної економіки;
- ознайомлення із закономірностями та тенденціями економічного розвитку України;
- розкриття особливостей розвитку господарського комплексу національної економіки та його структури;
- визначення стратегічних напрямів інтеграції держави у світове господарство;
- дослідження основних зовнішньоекономічних партнерів України;
- оцінка місця та ролі України у світовій економіці;
- аналіз зовнішньоекономічних зв'язків України;
- визначення перспектив розвитку з урахуванням порівняльних переваг нашої держави.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **набути такі компетентності:**

ЗК1. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність до використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, програмних пакетів загального і спеціального призначення.

ЗК5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення та оцінювання інформації, процесів та явищ з різних джерел з метою виявлення проблем, формулювання висновків (рекомендацій), вироблення рішень на основі логічних аргументів, забезпечення якості виконуваних робіт з урахуванням національних та міжнародних вимог, адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків

ЗК22. Здатність продукувати нові ідеї в галузі міжнародного бізнесу

ФК1. Здатність виокремлювати закономірності, характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/деінтеграційних процесів.

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм МЕН на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України»	Шифр документа	СМЯНАУ РБ 15.01.01-01-2020
			Стор. 5 із 16

ФК14. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування МЕВ для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК15. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін: «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Міжнародна торгівля», «Математика для економістів», «Міжнародні економічні відносини», та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Економічний аналіз», «Кон'юктура світових товарних ринків», «Облік і аналіз ЗЕД», «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн» та інших.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля №1 «Теоретичні основи національної економіки»
- навчального модуля №2 «Господарський комплекс національної економіки та зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами світу», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Окремим третім модулем є курсова робота (КР), яка виконується у 7 семестрі. КР є важливою складовою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

Модуль №1 «Теоретичні основи національної економіки»

Тема 1. Теоретичні засади розвитку національної економіки України.

Предмет і задачі курсу. Предмет дослідження національної економіки як галузі знань. Основні економічні науки, з якими національна економіка має тісні взаємозв'язки. Суть понять «господарство», «національна економіка», «економічна система». Визначення «національного багатства» суспільства.

Тема 2. Основні економічні показники національної економіки.

Показники розвитку національної економіки України та економічного розвитку країн. Особливості відтворення ВВП, його динаміка і структура. Основні макроекономічні показники, що відображають розвиток національної економіки в сучасних умовах господарювання. Характеристика індексів та показників, що відображають системні зрушення у структурі національного господарства країни (індекс людського розвитку, індекс вартості життя, індекс промислових конкурентоспроможних компаній, індекс технологічного розвитку, індекс людського капіталу, індекс інноваційних можливостей).

Тема 3. Моделі національних економік.

Загальні положення про основні економічні моделі. Особливості сучасних моделей національних економік. Американська модель ринкової економіки. Загальні положення про те, як працює американська економіка. Американський досвід подолання «великої депресії». Американський досвід податково-амортизаційного регулювання економічних процесів. Зміна макроекономічної моделі. Китайський варіант перехідної економіки. Загальна характеристика та основні підсумки трансформаційних процесів в Китаї. Основні етапи економічної трансформації в Китаї.

Особливості формування та розвитку національної економіки України. Типи національних економік. Характерні риси командно-адміністративної системи України кінця 80-х років. Умови переходу національного господарського комплексу (НГК, або національної

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України»	Шифр документа	СМЯНАУ РБ 15.01.01-01-2020
			Стор. 6 із 16

економіки) України до ринкової економіки. Внутрішні та зовнішні економічні шоки початку 90-х років. Їх вплив на економіку України. Структурна трансформація та її наслідки. Шляхи реформування власності. Приватизація. Орієнтири і пріоритети економічної політики України

Тема 4. Характеристика природно-ресурсного, демографічного та трудового потенціалів національної економіки України.

Поняття та склад потенціалу національної економіки України. Структура НГК (галузева, територіальна, управлінська). Основні міжгалузеві комплекси (МГК) та їх структура. Природно-ресурсний потенціал України. Визначення поняття природно-ресурсний потенціал України. Компонентна структура природно-ресурсного потенціалу. Земельні ресурси. Водні ресурси. Мінеральні та паливно-сировинні ресурси. Лісові та рекреаційні ресурси. Оцінка ресурсної забезпеченості України. Характеристика основних проблем пов'язаних з використанням природно-ресурсної бази.

Демографічний та трудовий потенціал України. Природний та механічний рух населення. Вплив міграції населення на трудовий потенціал. Поняття міжнародної міграції робочої сили. Класифікація складових, факторів та видів міжнародної міграції. Аналіз наслідків міграції на ринку праці. Стативно-вікова структура населення України. Основні позначки демографічної кризи та шляхи її подолання. Основні показники демографічного потенціалу України (природний приріст населення, сальдо міграції, загальне збільшення населення, загальне зменшення населення, загальна динаміка населення, коефіцієнти народжуваності, смертності, природного приросту тощо). Процеси урбанізації. Економічно-активне населення. Інтелектуальний потенціал населення України. Проблема «відтоку мізків» в Україні.

Тема 5. Характеристика науково-технічного, інформаційного та виробничого потенціалів національної економіки України.

Науково-технічний і інноваційний потенціал. Визначення поняття «наукоємність продукції». Поняття науково-технічного потенціалу та науково-технічної революції. Затрати на науково-технічний розвиток. Стратегія та політика розвитку наукоємних технологій в Україні. Інформаційний потенціал України. Оцінка розвитку інформаційного потенціалу України в контексті розвитку Інтернету. основні чинники щодо інформатизації суспільства. Виробничий потенціал України. Складові виробничого потенціалу. Основні виробничі фонди як частина виробничого потенціалу господарства. Проблеми виробничого потенціалу України в контексті зношення основних фондів, енергоємності, застарілого обладнання тощо. Концепція відродження промислового потенціалу.

Тема 6. Характеристика зовнішньоекономічного та екологічного потенціалів національної економіки України.

Зовнішньоекономічний потенціал України. Місце і роль зовнішньоекономічного сектора в національній економіці. Сутність і структура зовнішніх зв'язків. Місце і роль зовнішньої торгівлі в структурі зовнішньоекономічних зв'язків. Основні складові зовнішньоекономічного потенціалу України (зовнішньоторговельний баланс, загальний обсяг експорту товарів та послуг та загальний обсяг імпорту товарів та послуг). Екологічний потенціал України. Основні проблеми щодо екологічного становища в Україні.

Тема 7. Чинники формування зовнішньоекономічної політики України.

Концептуальні засади зовнішньоекономічної політики. Поняття зовнішньоекономічної політики. Принципи і шляхи її формування. Зовнішні та внутрішні чинники, які визначають зовнішньоекономічну політику держави. Зовнішні зв'язки — вихідна основа зовнішньоекономічного сектора. Сутність і структура зовнішніх зв'язків.

Механізми регулювання зовнішньоекономічної політики. Етапи формування зовнішньоекономічної політики України. Умови й принципи зовнішньоекономічної стратегії України. Складові системи зовнішньоекономічної стратегії нашої держави. Механізм реалізації зовнішньоекономічної стратегії України (основні державні органи, закони й нормативні акти).

Тема 8. Особливості розвитку зовнішньої торгівлі України.

Зовнішньоекономічні пріоритети (утвердження відкритої економіки, ліквідація платіжного дефіциту, правова основа залучення зарубіжних інвестицій, експортоорієнтована стратегія розвитку економіки, лібералізація сфери зовнішньоекономічних зв'язків тощо). Роль зовнішньої торгівлі в економічному розвитку України. Місце країни на світовому ринку товарів і послуг. Територіальні й галузева структури зовнішньої торгівлі України товарами та послугами. Шляхи вдосконалення структури зовнішньої торгівлі. Загальна характеристика експортного потенціалу України. Сучасні тенденції розвитку та структура експортного потенціалу. Пріоритети розвитку експортного сектора. Агропромисловий потенціал. Військово-промисловий потенціал.

Тема 9. Вплив іноземного інвестування на економіку країни.

Визначення поняття «іноземні інвестиції». Класифікація та форми іноземних інвестицій. Типи іноземних інвестицій. Вплив іноземного інвестування на економіку країни. Роль іноземних інвестицій в реформуванні економіки України. Типи іноземних інвесторів. Іноземне інвестування та його роль в економічному розвитку України.

Тема 10. Ринок іноземних інвестицій в Україні: обсяги, структура та динаміка.

Сучасний стан та тенденції розвитку іноземного інвестування і України. Географічна та галузева структура іноземних інвестицій в Україну. Інвестиційна привабливість регіонів України. Державна політика та нормативно-правова база щодо регулювання інвестиційної діяльності в Україні.

Тема 11. Проблеми залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України.

Формування інвестиційного клімату України. Сприятливі і несприятливі чинники інвестиційного клімату. Оцінка інвестиційної привабливості України міжнародними організаціями. Інвестиційні рейтинги. Показники інвестиційних ризиків. Проблеми залучення прямих іноземних інвестицій до України. Шляхи вирішення основних проблем щодо ефективності іноземного інвестування в Україні.

Модуль №2 «Господарський комплекс національної економіки та зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами світу»

Тема 1. Господарський комплекс національної економіки України і його структура.

Основи формування господарського комплексу. Фактори формування господарського комплексу національної економіки. Основні підходи до виділення міжгалузевих комплексів. Основні підсистеми господарського комплексу України. Промислова політика України. Промисловий комплекс України. Функціональна та територіальна структура промисловості. Основні галузі промисловості, їх співвідношення. Загальна характеристика паливно-енергетичної, металургійної, хімічної, легкої промисловості, машинобудування тощо.

Тема 2. Паливно-енергетичний комплекс України (ПЕК).

Сутність, роль і місце в господарському комплексі України. Паливно-енергетичний баланс і його структура. Проблеми розвитку складових паливно-енергетичного комплексу України (вугільна, нафтова, газова, торф'яна, сланцева промисловість). Вугільна промисловість. Райони добування і використання вугілля. Нафтова і газова промисловість. Основні райони нафто- і газовидобутку. Сучасний стан, основні проблеми та перспективи розвитку вугільної нафтової і нафтопереробної та газової промисловості України. Електроенергетика, її структура, розвиток і розміщення основних типів електростанцій. Роль, проблеми і перспективи розвитку електроенергетики України та особливості її розміщення. Екологічні проблеми розвитку паливно-енергетичного комплексу.

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2020
		Стор. 8 із 16	

Тема 3. Металургійний комплекс України.

Значення чорної металургії для розвитку господарського комплексу України. Характеристику металургійних районів України в контексті проблемних моментів та перспектив її розвитку. Сировинна база чорної металургії України. Структура, сучасний стан та особливості розміщення чорної металургії України. Конкурентні переваги чорної металургії України. Регіони, де зосереджена основна частина підприємств чорної металургії. Кольорова металургія України: сировинна база, особливості розміщення і розвитку. Проблеми і перспективи розвитку металургійного комплексу України.

Тема 4. Машинобудівний комплекс України.

Значення машинобудівного комплексу для народного господарства, його галузі. Структура і принципи розміщення машинобудування. Розміщення окремих галузей машинобудівного комплексу. Територіальна організація машинобудування. Сучасний стан машинобудівного комплексу. Основні проблеми і перспективи розвитку галузей комплексу.

Тема 5. Хіміко-лісовий комплекс України. Будівельний комплекс України.

Характеристика хімічної промисловості України. Місце і значення хімічної промисловості в економічному розвитку країни. Основна хімічна промисловість. Виробництво мінеральних добрив. Хімія органічного синтезу. Гумова, полімерна промисловості Хімія тонкого органічного синтезу. Фармацевтична промисловість. Основні райони і центри хімічної промисловості в Україні. Структура і значення лісопромислового комплексу. Лісове господарство (лісозаготівельна промисловість). Лісова промисловість. Лісогосподарський підкомплекс. Деревообробна промисловість. Лісохімічна і гідролізна промисловість. Целюлозно-паперова промисловість в Україні. Меблева промисловість. Проблеми і перспективи розвитку лісопромислового комплексу України.

Структура і значення будівельного комплексу для економіки України. Чинники розвитку і розміщення будівельного комплексу України. Будівництво в Україні. Промисловість будівельних матеріалів. Цементна промисловість. Географія цементної промисловості. Виробництво збірного залізобетону та залізобетонних конструкцій. Виробництво будівельної цегли. Промисловість нерудних матеріалів. Виробництво будівельного фаянсу й фарфору.

Тема 6. Агропромисловий комплекс України.

Роль АПК у народному господарстві. Сільське господарство та його структура: рослинництво; тваринництво. Переробна промисловість. Основні фактори, що впливають на структуру та діяльність суб'єктів агропромислового комплексу України. Проблеми та перспективи розвитку АПК. Аграрна політика. Розвиток рослинництва і тваринництва. Шляхи подолання кризи в сільському господарстві. Соціально-економічні та екологічні аспекти розвитку сільського господарства. Види сільськогосподарських підприємств. Розвиток фермерства. Порівняння сільськогосподарської політики України та ЄС.

Тема 7. Транспортний комплекс і зв'язок в Україні. Особливості розвитку авіаційної галузі України.

Значення транспорту в господарському комплексі України. Характеристика окремих видів транспорту України та особливості їх розміщення. Залізничний транспорт. Автомобільний транспорт. Повітряний транспорт. Морський транспорт. Трубопровідний транспорт. Міський транспорт. Проблеми та перспективи розвитку транспортної системи України. Зв'язок в Україні.

Поняття, сутність та структурні складові авіаційної галузі. Сучасний стан та тенденції розвитку підприємств авіаційної промисловості України. Аналіз діяльності українських та міжнародних low-cost компаній. Світовий досвід організації міжнародних авіаційних перевезень аеропортами світу. Дослідження конкурентоспроможності аеропортів України. Перспективи розвитку авіаційної галузі України.

Тема 8. Зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами Європейського Союзу.

Інтеграційні процеси в Європі. Динаміка формування ЄС і його значення у розвитку регіону. Договірні-правова база двосторонніх відносин. Динаміка розвитку відносин Україна-ЄС. Спільна стратегія Європейського Союзу щодо України. Розвиток основних форм економічного співробітництва між Україною та ЄС. Територіальна й галузева структури торговельних зв'язків України з країнами ЄС. Основні торговельні партнери України. Особливості українсько-німецького, українсько-італійського та українсько-британського торговельно-економічного співробітництва. Особливості інвестиційних зв'язків з країнами Європи. Основні країни-інвестори. Галузева структура прямих іноземних інвестицій (ПІІ) в економіку України. Технічна допомога ЄС Україні. Проблеми та перспективи інтеграції України в ЄС.

Тема 9. Співробітництво України з країнами СНД та іншими угрупованнями.

Зовнішньоекономічні зв'язки України зі Співдружністю незалежних держав. Принципи участі України в СНД. Стратегічні цілі, стан і механізми співробітництва України з державами СНД. Основні форми економічного співробітництва України в рамках СНД. Тенденції та динаміка зовнішньої торгівлі України з країнами СНД. Стратегічні напрями взаємовідносин. Територіальна й галузева структури зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами СНД. Експортоспроможність української продукції на ринках країн-членів СНД. Співробітництво нашої країни з державами СНД у сфері науки й технологій.

Тема 10. Зовнішньоекономічні зв'язки України з КНР.

Роль Китаю в сучасній світовій економіці. Генезис процесу економічної співпраці між Україною та КНР. Особливості регулювання міжнародних торговельно-економічних відносин України з КНР. Оцінка сучасного стану та тенденцій розвитку торговельно-економічного співробітництва між Україною та КНР. Аналіз інвестиційної привабливості України для КНР. Основні напрями науково-технічного співробітництва України та КНР. Перспективи зовнішньоторговельних відносин між Україною та КНР в агропромисловому секторі. Можливості України в проекті КНР «Один пояс, один шлях». Використання досвіду КНР під час реалізації експортної стратегії України.

Тема 11. Зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами Азійсько-Тихоокеанського регіону.

Економіка країн Південно-Східної та Південної Азії. Особливості інтеграційних процесів у регіоні. Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН). Азійсько-Тихоокеанське економічне співробітництво (АТЕС). Місце і роль країн Азійсько-Тихоокеанського регіону (АТР) у зовнішньополітичній і зовнішньоекономічній стратегіях інтеграції України у світове співтовариство. Сучасний стан зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами Азії. Територіальна та галузева структури зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами АТР. Основні торговельні партнери. Особливості двосторонніх відносин Україна-Китай, Україна-Японія, Україна-Південна Корея, Україна-Індія. Перспективи співробітництва України з країнами Азійсько-Тихоокеанського регіону.

Тема 12. Зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами Північної Америки.

Місце країн Північної Америки у світовій економіці. Північноамериканська зона вільної торгівлі (НАФТА). Участь Мексики, Канади та США в НАФТА. Потенційні можливості та перспективи України у сфері експортної діяльності на ринках Мексики та Канади. Роль США у зовнішньополітичній і зовнішньоекономічній стратегіях розвитку України. Договірні-правова база двосторонніх відносин. Динаміка розвитку співробітництва Україна-США, її основні форми та сучасний стан. Участь США в інвестиційній діяльності на території України. Стратегічні напрями взаємовідносин. Проблемні питання двосторонніх відносин. Перспективи співпраці України із США.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2020
		Стор. 10 із 16	

Тема 13. Зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами Латинської Америки та Африки.

Особливості економічного розвитку країн Латинської Америки. Інтеграційні процеси на континенті. Південний спільний ринок (МЕРКОСУР). Латиноамериканська асоціація інтеграції (ЛАІ). Українська стратегія щодо Латинської Америки. Інституційно-правові основи співробітництва України з країнами Латинської Америки. Динаміка розвитку двосторонніх відносин Україна-Латинська Америка. Сучасний стан торговельно-економічного співробітництва та його потенційні можливості. Економічний потенціал країн Африки. Механізм торговельно-економічної взаємодії України з країнами Африки. Основні форми українсько-африканського економічного співробітництва. Територіальна та галузева структури зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами Африки. Особливості зовнішньоекономічних зв'язків України з Єгиптом і Південно-Африканською Республікою (ПАР). Перспективи розширення економічного співробітництва.

Модуль №3 «Курсова робота»

Курсова робота (КР) з дисципліни виконується у сьомому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння всього навчального матеріалу дисципліни в галузі структури національної економіки та зовнішньоекономічних зв'язків України на сучасному етапі та в умовах глобалізації світового господарства.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

№ по р	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./прак. заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль №1 «Теоретичні основи національної економіки»										
		7 семестр				семестр				
1.1	Теоретичні засади розвитку національної економіки України. Основні економічні показники національної економіки.	6,5	2	2	2,5	-	-	-	-	
1.2	Моделі національних економік.	6,5	2	2	2,5	-	-	-	-	
1.3	Характеристика природно-ресурсного, демографічного та трудового потенціалів національної економіки України.	4,5	2	-	2,5	-	-	-	-	
1.4	Характеристика науково-технічного, інформаційного та виробничого потенціалів національної економіки України.	6,5	2	2	2,5	-	-	-	-	
1.5	Характеристика зовнішньоекономічного та екологічного потенціалів національної економіки України.	6,5	2	2	2,5	-	-	-	-	

1.6	Теоретичні засади розвитку національної економіки України.	6,5	2	2	2,5	-	-	-	-
1.7	Чинники формування зовнішньоекономічної політики України.	4,5	2	-	2,5	-	-	-	-
1.8	Особливості розвитку зовнішньої торгівлі України.	6,5	2	2	2,5	-	-	-	-
1.9	Вплив іноземного інвестування на економіку країни.	6,5	2	2	2,5	-	-	-	-
1.10	Ринок іноземних інвестицій в Україні: обсяги, структура та динаміка.	6,5	2	2	2,5	-	-	-	-
1.11	Проблеми залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України.	4,5	2	-	2,5	-	-	-	-
1.12	Модульна контрольна робота №1	4,5	2	-	2,5	-	-	-	-
1.13	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)					-	-	-	-
Усього за модулем №1		70	24	16	30	-	-	-	-
Модуль №2 «Господарський комплекс національної економіки та зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами світу»									
2.1	Господарський комплекс національної економіки України і його структура.	7 семестр				семестр			
		6,5	2	2	2,5	-	-	-	-
2.2	Паливно-енергетичний комплекс України.	6,5	2	2	2,5	-	-	-	-
2.3	Металургійний комплекс України.	6,5	2	2	2,5	-	-	-	-
2.4	Машинобудівний комплекс України.	6,5	2	2	2,5	-	-	-	-
2.5	Хіміко-лісовий комплекс України. Будівельний комплекс України.	6,5	2	2	2,5	-	-	-	-
2.6	Агропромисловий комплекс України.	6,5	2	2	2,5	-	-	-	-
2.7	Транспортний комплекс і зв'язок в Україні. Особливості розвитку авіаційної галузі України.	4,5	2	-	2,5	-	-	-	-
2.8	Зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами Європейського Союзу.	6,5	2	2	2,5	-	-	-	-
2.9	Співробітництво України з країнами СНД та іншими угрупованнями.	4,5	2	-	2,5	-	-	-	-
2.10	Зовнішньоекономічні зв'язки України з КНР.	6,5	2	2	2,5	-	-	-	-
2.11	Зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами Азійсько-Тихоокеанського регіону.	4,5	2	-	2,5	-	-	-	-
2.12	Зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами Північної Америки.	6,5	2	2	2,5	-	-	-	-
2.13	Зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами Латинської Америки та Африки.	4,5	2	-	2,5	-	-	-	-
2.14	Модульна контрольна робота №2	3,5	1	-	2,5	-	-	-	-
2.15	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)					-	-	-	-
Усього за модулем №2		80	27	18	35	-	-	-	-
Модуль №3 «Курсова робота»									
Тема курсової роботи		30	-	-	30	-	-	-	-
Усього за модулем №3		30	-	-	30	-	-	-	-
Усього за навчальною дисципліною		180	51	34	95	-	-	-	-

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України»	Шифр документа	СМЯНАУ РБ 15.01.01–01–2020
			Стор. 12 із 16

2.2. Курсова робота

Курсова робота (КР) з дисципліни виконується у сьомому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмій, набутих студентом у процесі засвоєння всього навчального матеріалу дисципліни в галузі структури національної економіки та зовнішньоекономічних зв'язків України на сучасному етапі та в умовах глобалізації світового господарства.

Виконання КР є важливим етапом у підготовці до участі в студентських конференціях, виконання дипломної роботи майбутнього фахівця в галузі міжнародних економічних відносин.

Метою КР є закріплення, поглиблення та узагальнення знань, одержаних студентами за час вивчення дисципліни, їх застосування для визначення й практичного обґрунтування на основі сучасних теоретико-методологічних підходів основ національної економіки, закономірностей та тенденцій економічного розвитку України, особливостей розвитку господарського комплексу національної економіки та його структури, а також стратегічних напрямів інтеграції держави у світове господарство, основних зовнішньоекономічних партнерів України, місця та ролі України у світовій економіці та визначення перспектив розвитку з урахуванням порівняльних переваг нашої держави.

Для успішного виконання КР студент повинен **знати**: теоретичні основи національної економіки України; особливості формування та структуру національної економіки України; характеристику економічного потенціалу національної економіки України; господарський комплекс національної економіки України і його структуру (паливно-енергетичний та металургійний, хіміко-лісовий та будівельний, агропромисловий та машинобудівний комплекси України, а також транспорт і зв'язок України); іноземне інвестування та його роль в економічному розвитку України; позиції держави на світовому ринку товарів і послуг; переваги України у формуванні експортоорієнтованої економіки; зовнішньоекономічну політику України та проблеми її інтеграції в світове співтовариство; співробітництво України з країнами ЄС, СНД та іншими угрупованнями; особливості регіональних зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами Азійсько-Тихоокеанського регіону, Латинської Америки, Африки; загальні риси зовнішньоекономічних зв'язків з основними країнами-партнерами України.

Студент повинен **вміти**: застосовувати на практиці здобуті теоретичні знання щодо основ національної економіки; давати характеристику економічного потенціалу національної економіки України; аналізувати чинники формування національної економіки країни; визначати структуру господарського комплексу національної економіки України; характеризувати сучасний стан і перспективи розвитку економіки України; визначати особливості зовнішньоекономічної політики України; вирішувати проблеми вибору та реалізації форм та методів міжнародної економічної діяльності України; характеризувати сучасний стан розвитку окремих галузей економіки країни; аналізувати інвестиційну політику України; давати оцінку зовнішньоекономічним зв'язкам нашої країни з країною-партнером; визначати пріоритетні напрями розвитку двосторонніх зв'язків.

Виконання, оформлення та захист КР здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання КР, – до 30 годин самостійної роботи.

2.3. Перелік питань для підготовки до екзамену. або підсумкової контрольної роботи (в випадку диференційованого заліку).

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми та доноситься до відома студентів.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2020
		Стор. 13 із 16	

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрації презентацій, розв'язанні тестів, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Аналіз господарської діяльності: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2016. – 426 с.

3.2.2. Геоекономічні сценарії розвитку і Україна: Навчальний посібник. – К.: КНТ, 2016. – 360 с.

3.2.3. Дахно І. І. Зовнішньоекономічна діяльність-3 / За ред. д.е.н., проф. І. І. Дахна. / І. І. Дахно, В. М. Алієва-Барановська, – К.: «Центр учбової літератури», 2018. – 356 с.

3.2.4. Мельникова В.І. Національна економіка: Навчальний посібник. /В.І. Мельникова – Київ: «Центр учбової літератури», 2019. – 248 с.

3.2.5. Ніколенко С.С. Національна економіка: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни/ С.С.Ніколенко, Л.Л.Кушнір. - Полтава: ПУЕТ, 2016. – 245 с.

3.2.6. Носова О.В. Національна економіка: навч. посібник / О.В.Носова. - К.: Центр навчальної літератури, 2019. - 512 с.

3.2.7. Проданова Л.В. Національний економічний розвиток: концепція, механізм, ресурсне забезпечення: монографія /Л.В. Проданова та ін.; за заг. ред. О. Б. Чернеги. – Київ: «Центр учбової літератури», 2018. – 330 с.

3.2.8. Сіденко С.В. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник/ С.В. Сіденко, О.М. Іваницька, О.В.Кузнецов; за ред. д-ра екон. наук, проф. С.В.Сіденко. – К.: НАУ, 2015. – 468 с.

3.2.9. Старостенко Г. Г., Онишко С. В., Поснова Т. В. Національна економіка: навч. посібник. – К.: Ліра-К, 2016. – 432 с.

3.2.10. Ткаченко Н.М, Кулінченко В.Р. Економіка підприємств енергетичного комплексу: Підручник /Н.М. Ткаченко, В.Р. Кулінченко - К.:»Алерта», - 2016. – 236 с.

Допоміжна література

3.2.11. Державне фінансове регулювання економічних перетворень / І.Я.Чугунов,А.В.Павелко,Т.В.Канева та ін.; за заг.ред. А.А.Мазаракі. – К.:Київ.нац.торг.-екон.ун-т, 2015. – 376 с.

3.2.12. Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти: міжуніверситетська колективна монографія / [Є. І. Масленніков, Е. А. Кузнецов, Ю. М. Сафонов, С. В. Філіппова]; за ред. Є. І. Масленнікова. - Херсон: Видавець Грінь Д. С., 2016 - Вип. 1. - 854 с.

3.2.13. Національна економіка: навч. посіб. / кол. авт.: Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, Т. М. Камінська та ін. за заг. ред. Л.С. Шевченко. – Х.: Нац. ун-т «Юрид. акад. України», 2016. – 182 с.

3.2.14. Національна економіка: навч. посіб. / О. К.Чернявська. – Х.: Нац. ун-т «Юрид. акад. України», 2016. – 502 с.

3.2.15. Національна економіка. Навчальний посібник. За загальною редакцією Л.С. Шевченко. – К.: Вид-во «Право», 2019. – 182 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2020
		Стор. 14 із 16	

3.2.16. Розвиток інфраструктурних секторів як чинник реалізації пріоритетних напрямів економічної політики України: колективна монографія / за ред. Никифорок О.І. ; НАН України. – К., 2017. – 522 с.

3.2.17. Сенишин О. С. Соціально-економічне прогнозування розвитку продовольчого комплексу України: [монографія] / О.С. Сенишин. – Львів: Видавничий центр Львівського нац. ун-ту імені Івана Франка, 2017. – 472 с.

3.2.18. Чернявська О.В. Національна економіка: Навчальний посібник. – К: «Алерта», 2018. – 502 с.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

- <http://doingbusiness.org/> – щорічне рейтингове дослідження «Ведення бізнесу».
- <http://me.gov.ua/> – офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.
- <http://ukrstat.gov.ua/> – офіційний сайт Державної служби статистики України.
- <http://www.bank.gov.ua/> – офіційний сайт Національного банку України.
- <http://www.eba.com.ua/> – офіційний сайт Європейської Бізнес Асоціації в Україні.
- <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine> – офіційний сайт Світового банку.
- <http://www.unctad.org> – офіційний сайт ЮНКТАД.
- <http://www.oecd.org/> – офіційний сайт Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР).
- <http://www.weforum.org> – офіційний сайт Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ).

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів		Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
7 семестр					
Модуль № 1 «Теоретичні основи національної економіки»			Модуль № 2 «Господарський комплекс національної економіки та зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами світу»		
Види навчальної роботи	бали	бали	Види навчальної роботи	бали	бали
Відповіді на практичному занятті (5 б. х 2)	10	-	Відповіді на практичному занятті (5 б. х 2)	10	-
Виступ на практичному занятті з презентацією на задану тему (5 б. х 2)	10	-	Виступ на практичному занятті з презентацією на задану тему (5 б. х 2)	10	-
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 18 балів</i>		-	<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 18 балів</i>		-
Виконання модульної контрольної роботи №1	10	-	Виконання модульної контрольної роботи №1	10	-

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України»	Шифр документа	СМЯНАУ РБ 15.01.01-01-2020
		Стор. 15 із 16	

Усього за модулем №1	30	-	Усього за модулем №2	30	-
Усього за модулями №1, №2				60	
Семестровий екзамен				40	
Усього за дисципліною				100	

продовження Таблиці 4.1

Модуль №3 «Курсова робота»	
Вид навчальної роботи	Мах кількість балів
	Денна та заочна форми навчання
Виконання курсової роботи	60
Захист курсової роботи	40
Виконання та захист курсової роботи	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.6. Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана студентом за результатами виконання та захисту **курсowego проекту/роботи**, крім відомості модульного контролю, заноситься також до навчальної картки, залікової книжки та Додатку до диплома, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України»	Шифр документа	СМЯ НАУ РБ 15.01.01-01-2020
		Стор. 16 із 16	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	03.02	13.01.21	Роздечко К.А.	<i>[Signature]</i>	
2	15.01.01	13.01.21	Слощенко Т.В.	<i>[Signature]</i>	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				